DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)
15. januar 1991 *

I sag C-341/89,

angående en anmodning, som Bundesfinanzhof i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Heinrich Ballmann

mod

Hauptzollamt Osnabrück,

intervenient:

Berthold Menkhaus,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 12, litra c) og d), i Rådets forordning (EØF) nr. 857/84 af 31. marts 1984 om almindelige regler for anvendelsen af den i artikel 5c i forordning (EØF) nr. 804/68 omhandlede afgift på mælk og mejeriprodukter (EFT L 90, s. 13),

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J. C. Moitinho de Almeida, og dommerne F. Grévisse og M. Zuleeg,

generaladvokat: G. Tesauro
justitssekretær: assisterende justitssekretær J. A. Pompe,

efter at der er indgivet skriftligt indlæg af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Dierk Booss og Klaus-Dieter Borchardt, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

* Processprog: tysk.

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at Kommissionen har afgivet mundtligt indlæg i retsmødet den 14. november 1990,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 14. november 1990,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 26. september 1989, indgået til Domstolen den 3. november 1989, har Bundesfinanzhof i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 forelagt to præjudicielle spørgsmål om fortolkningen af artikel 12, litra c) og d), i Rådets forordning (EØF) nr. 857/84 af 31. marts 1984 om almindelige regler for anvendelsen af den i artikel 5c i forordning (EØF) nr. 804/68 omhandlede afgift på mælk og mejeriprodukter (EFT L 90, s. 13).

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en sag, som Heinrich Ballmann, der er mælkeproducent, har anlagt mod Hauptzollamt Osnabrück. Ballmann driver en landbrugsbedrift med 60 staldpladser til køer, herunder 20 i en nyopført stald. I medfør af den fællesskabsretlige ordning vedrørende tillægsafgift for mælk fik Ballmann tildelt en referencemængde svarende til mælkeproduktionen fra ca. 40 køer.

3 Ved en aftale af 15. juni 1987 bortforpagtede Ballmann de 20 staldpladser i den nyopførte stald til Berthold Menkhaus, der også er mælkeproducent. Menkhaus rådede over en referencemængde svarende til mælkeproduktionen fra ca. 20 køer. Han var blevet tildelt denne referencemængde på grundlag af den produktion, der var blevet gennemført på hans egen bedrift.

4 Det bemærkes, at Ballmann og Menkhaus ifølge forpagtningsaftalen hver for sig skal sørge for fodring, malkning, inseminering og dyrlægebehandling af deres køer. Mælkeproduktionen oplagres i to adskilte lagertanke. Foruden det almindelige staldudstyr benytter Ballmann og Menkhaus kun malkeanlægget i fællesskab. Den mælkemængde, som hver af de to landmænd producerer, måles ved hjælp af et elektronisk måleapparat.

5 På grundlag af forpagtningsaftalen meddelte vedkommende forvaltningsmyndighed, at Menkhaus ikke længere kunne anses for mælkeproducent efter den pågældende fællesskabsretlige ordning, og at den produktion af mælk, som han gennemførte på Ballmann's landbrugsbedrift, derfor ville blive henført under dennes referencemængde. Ballmann anlagde herefter sag ved Finanzgericht til prøvelse af denne afgørelse.

6 Ballmann fik ikke medhold ved Finanzgericht, som begrundede dette med, at en forpagter ikke kan udnytte sin referencemængde i et driftsfællesskab med bortforpagteren. Ballmann ankede denne afgørelse til Bundesfinanzhof i form af en »revisionsanke«. Bundesfinanzhof har udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 12, litra c) og d) i forordning (EØF) nr. 857/84 eller nogen anden bestemmelse, der er led i den fællesskabsretlige ordning vedrørende mælkegarantimængder, fortolkes således, at en mælkemængde, som en landmand har produceret ved malkning under sin ledelse af ham tilhørende køer i forpagtede staldpladser, skal henføres under den referencemængde, som han har fået tildelt i Forbundsrepublikken Tyskland, eller skal den således producerede mælkemængde henføres under den referencemængde, der er tildelt bortforpagteren, som selv er landmand og mælkeproducent?

Afhænger besvarelsen af spørgsmålene af de nærmere vilkår i forpagtningsaftalen og/eller de faktiske forhold og i givet fald af hvilke?«

7 Vedrørende de faktiske omstændigheder i hovedsagen, de relevante fællesskabsretlige bestemmelser samt retsforhandlingernes forløb og det skriftlige indlæg for

Domstolen henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

8 Ved de præjudicielle spørgsmål, der bør undersøges under ét, ønskes det i det væsentlige afgjort, om artikel 12, litra c) og d), i forordning nr. 857/84 skal fortolkes således, at en mælkeproduktion, som en landmand gennemfører ved hjælp af forpagtede produktionsenheder, skal henføres under hans egen referencemængde, eller om bestemmelserne derimod indebærer, at en sådan produktion skal henføres under bortforpagterens referencemængde.

9 Det bemærkes indledningsvis, at det følger af de generelle hensyn, der ligger til grund for ordningen vedrørende tillægsafgift for mælk som helhed, at en landmand kun kan få tildelt en referencemængde, såfremt han er producent. Afgørende for besvarelsen af de forelagte spørgsmål er derfor, hvorledes begrebet producent i den omhandlede ordning skal forstås.

10 Indholdet af dette begreb er fastlagt i artikel 12, litra c), i forordning nr. 857/84. En producent er i denne bestemmelse defineret som følger:

»landmand, fysisk eller juridisk person eller sammenslutning af fysiske eller juridiske personer, hvis bedrift ligger på Fællesskabets geografiske område, og

— som sælger mælk eller andre mejeriprodukter direkte til forbrugeren,

— og/eller som leverer til opkøberen.«

11 Definitionen af en »producent« må sammenholdes med definitionen af en »bedrift«, der i henhold til artikel 12, litra d), i forordning nr. 857/84 omfatter en

»samling af produktionsenheder, hvis drift ledes af producenten, og som ligger på Fællesskabets geografiske område«.

12 Det fremgår af de nævnte definitioner, at begrebet producent omfatter enhver, som driver og leder en bedrift, dvs. en samling af produktionsenheder beliggende på Fællesskabets geografiske område, og som sælger eller leverer mælk eller mejeriprodukter, og at det ikke er en forudsætning, at den pågældende ejer de anlæg, som han benytter til sin produktion. Begrebet producent kan dermed ikke fortolkes således, at forpagtere af en bedrift ikke er omfattet af det.

13 Denne fortolkning støttes af artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 857/84, som bl.a. bestemmer, at bortforpagtes en bedrift, overføres den tilsvarende referencemængde til forpagteren. Denne bestemmelse indebærer, at indehaveren af en brugsret over bedriften på samme måde som ejeren af en sådan kan være indehaver af en referencemængde efter tillægsafgiftsordningen.

14 Heraf følger, at den mængde mælk eller mejeriprodukter, der er blevet solgt eller leveret af en forpagter, og som hidrører fra den mælkeproduktion, som denne har gennemført i forpagtede anlæg, som udgangspunkt skal henføres under forpagterens referencemængde, idet det herved er uden betydning, om bortforpagteren også er en mælkeproducent, der i denne egenskab råder over en referencemængde.

15 Det bemærkes dog, at der af hensyn til en effektiv administrativ kontrol med ordningens anvendelse kun kan ske en henførsel under forpagterens referencemængde, såfremt forpagteren selvstændigt driver de produktionsenheder, som han har forpagtet for at udnytte. Nærmere bestemt indebærer dette i et tilfælde som det i hovedsagen foreliggende, hvor forpagteren og bortforpagteren i fællesskab benytter en række anlæg, at en henførsel under forpagterens referencemængde er betinget af, at de af ham producerede mælkemængder er klart adskilte fra de af bortforpagteren producerede, og navnlig af, at mælkemængderne oplagres og leveres særskilt.

16 Det tilkommer den nationale retsinstans at foretage den vurdering af de faktiske omstændigheder, der er nødvendig for at kunne afgøre, om disse betingelser konkret er opfyldt.

17 De forelagte spørgsmål må herefter besvares med, at artikel 12, litra c) og d), i Rådets forordning nr. 857/84 af 31. marts 1984 skal fortolkes således, at en mælkeproduktion, som en landmand gennemfører i anlæg, som han har forpagtet, skal henføres under hans egen referencemængde, såfremt han selvstændigt driver de produktionsenheder, som han har forpagtet for at udnytte, og der sikres en klar afgrænsning mellem de mælkemængder, som henholdsvis forpagteren og bortforpagteren producerer.

Sagens omkostninger

18 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale retsinstans, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Bundesfinanzhof ved kendelse af 26. september 1989, for ret:

Artikel 12, litra c) og d), i Rådets forordning (EØF) nr. 857/84 af 31. marts 1984 om almindelige regler for anvendelsen af den i artikel 5c i forordning (EØF) nr. 804/68 omhandlede afgift for mælk og mejeriprodukter skal fortolkes således, at en mælkeproduktion, som en landmand gennemfører i anlæg, som han har for-

pagtet, skal henføres under hans egen referencemængde, såfremt han selvstændigt driver de produktionsenheder, som han har forpagtet for at udnytte, og der sikres en klar afgrænsning mellem de mælkemængder, som henholdsvis forpagteren og bortforpagteren producerer.

Moitinho de Almeida Grévisse Zuleeg

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 15. januar 1991.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

J. C. Moitinho de Almeida
Formand for Tredje Afdeling